

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Διακήρυξη του Τολέδο 2020

«Η κοινωνική οικονομία και η οικονομία αλληλεγγύης ως βασικός μοχλός για ένα μέλλον χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμο»

Πριν από πέντε χρόνια, σε ένα άνευ προηγουμένου ορόσημο, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησαν ομόφωνα να προωθήσουν την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία ως βασικό μοχλό οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, όπως αντικατοπτρίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7 Δεκ 2015. Η αλλαγή που κατέστη δυνατή με την εν λόγω συμφωνία οδήγησε έξι κράτη μέλη της ΕΕ να σχηματίσουν ομάδα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή της και να εγκρίνουν τη Δήλωση του Λουξεμβούργου για την Κοινωνική Οικονομία. Η υπογραφή της εν λόγω δήλωσης σηματοδότησε μια αποφασιστική στιγμή στην πορεία προς μεγαλύτερη οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στην ΕΕ, η οποία αντιπροσωπεύει τη σθεναρή υποστήριξη μιας κεντρικής ομάδας κυβερνήσεων της ΕΕ για την προώθηση και την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας αλληλεγγύης.

Η πρώτη αυτή δήλωση, που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο, ακολουθήθηκε από τη δήλωση της Μπρατισλάβα (2016), τη Δήλωση της Λιουμπλιάνας (2017), τη Διακήρυξη της Μαδρίτης (2017) και το «Σύμφωνο του Παρισιού» για το Impact" Μανιφέστο (2019). Κατά την ίδια περίοδο, ένας αυξανόμενος αριθμός κρατών μελών συμμετείχαν στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης της δήλωσης του Λουξεμβούργου, της οποίας σκοπός ήταν να διασφαλιστεί η επίτευξη ενός πρωταρχικού στόχου: της αναγνώρισης της αλληλεγγύης και της οικονομίας αλληλεγγύης ως θεμελιώδη κινητήρια δύναμη της ευρωπαϊκής και διεθνούς πολιτικής Ατζέντα. Παράλληλα, η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία έχει εδραιώσει τον ρόλο της ως βασική κινητήρια δύναμη της αλλαγής και της βιωσιμότητας στις κοινωνίες μας, επιδιώκοντας να οικοδομήσουμε ένα αξιοπρεπές μέλλον για όλους τους λαούς και τα εδάφη της Ευρώπης.

Η απόσταση που καλύπτεται από κοινού μέχρι στιγμής δείχνει ότι ο ανοικτός διάλογος μεταξύ των χωρών και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς— συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ), του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και της Ειδικής Ομάδας των Ηνωμένων Εθνών για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (UNTFSSSE)— αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για την προώθηση.

Χάρη στις συνδυασμένες προσπάθειες και την αφοσίωση πολλών από τους ανθρώπους και τα θεσμικά όργανα που εκπροσωπούνται σε αυτήν τη Δήλωση, είμαστε σε θέση να μιλήσουμε σήμερα για ένα οικοσύστημα της ευρωπαϊκής κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που βρίσκεται καθ' οδόν για να παγιωθεί. Το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία, το οποίο προετοιμάζεται προς έγκριση το 2021, αντικατοπτρίζει την πολιτική βούληση για αναγνώριση και στήριξη της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Σε αυτούς τους καιρούς οικονομικών και κοινωνικών δυσκολιών, το ενδιαφέρον για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία που επιδεικνύουν οι άνθρωποι, οι φορείς, τα συνδικάτα, οι δημόσιες διοικήσεις, οι κυβερνήσεις, άλλοι παράγοντες του οικοσυστήματος και άλλοι κοινωνικοί παράγοντες των οποίων η καθημερινή εργασία καθιστά δυνατή μας οδηγεί προς ένα κοινό μέλλον.

Εδώ και δεκαετίες, η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία προωθεί τον μετασχηματισμό οικονομικά μοντέλα, υπερασπιζόμενοι την ευθύνη μεταξύ τους και απέναντι στον πλανήτη αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων και των γενεών ως βασικές αξίες για τη δημιουργία και την οικοδόμηση μιας οικονομίας με επίκεντρο τον λαό και τον πλανήτη. Οι αξίες αυτές αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο των αρχών δράσης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, οι οποίες περιλαμβάνουν κοινωνικούς στόχους για το κεφάλαιο, επανεπενδύοντας την πλειονότητα των κερδών να εγγυηθεί τη βιωσιμότητά του, να για τις τοπικές κοινότητες, συμβάλλοντας ενεργά στην κοινωνική καινοτομία.

Αυτές οι αξίες και οι αρχές δράσης συμβάλλουν— μέσω περισσότερων από 2,8 εκατ εταιρειών και οντοτήτων, 13,6 εκατ αμειβόμενες θέσεις εργασίας και πάνω από 232 εκατ μέλη— για την ευημερία των πολιτών και εδάφη, δημιουργώντας περίπου το 8% του ΑΕγχΠ της ΕΕ.

Οι φορείς της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και άλλες κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν εδάφη και τις κοινότητες, καθιστώντας τις βασικό χαρακτηριστικό των τοπικών οικονομικών και κοινωνιών και δύσκολο να αποξηλιοποιηθούν. Λόγω αυτών των δεσμών, οι εν

λόγω οντότητες έχουν πλήρη επίγνωση της τους φυσικούς πόρους του περιβάλλοντός τους και, ως εκ τούτου, συμβάλλουν στην σταδιακή απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές προς ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον και Μετάβαση. Η Ευρώπη δεσμεύεται για τη μετασχηματιστική δύναμη των κοινωνικών επιχειρήσεων που καθοδηγούνται από τους πολίτες με ένα μετασχηματιστικό και καινοτόμο πνεύμα, όπως αντικατοπτρίζεται στον ευρωπαϊκό πυλώνα δικαιωμάτων και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Επιπλέον, η προοδευτική ψηφιοποίηση των κοινωνικών και Επιχειρήσεις της Οικονομίας αλληλεγγύης σύμφωνα με μοντέλα που βασίζονται στην προσβασιμότητα, τη συνεργασία και αλληλεγγύη αποτελεί βασικό μοχλό για την υποστήριξη της εδραίωσης και της εδαφικής Ρίζες.

Ως αποτέλεσμα της δέσμευσής της προς τους ανθρώπους και τα εδάφη, η Κοινωνική και Αλληλέγγυα και οι οντότητές της συμβάλλουν ενεργά στην κοινωνική συνοχή. Η συμπερίληψη ευάλωτων ατόμων και ομάδων, την προβολή και την ενδυνάμωση των γυναικών ως παραγόντων αλλαγής, δέσμευση για τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, την εφαρμογή ίσων όρων μεταξύ γυναικών και ανδρών και η έμφαση που δίνεται στη συμμετοχή των ανθρώπων μελλοντικούς ορίζοντες για την Ευρώπη, στους οποίους η ευημερία, η δικαιοσύνη και η καινοτομία συμβαδίζουν.

Οι φορείς της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας δεν είναι μόνο παρόντες σε όλους τους επίσης στην εμπροσθοφυλακή της καινοτομίας σε τομείς που είναι ζωτικής σημασίας για τη μοντέλα παραγωγής, όπως η αγροοικολογία και τα συστήματα υγιεινής διατροφής, οι υπηρεσίες φροντίδας, ο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποδοτική και προσιτή στέγαση.

Η κοινωνική οικονομία και η οικονομία αλληλεγγύης έχουν επιδείξει υψηλό επίπεδο ανθεκτικότητας, δημιουργώντας αξιοπρεπείς και ποιοτικές θέσεις εργασίας ακόμη και σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η κοινωνική οικονομία και η οικονομία της αλληλεγγύης αποτελούν βασικό πυλώ να από τον οποίο πρέπει να αρχίσει η ανοικοδόμηση της Ευρώπης, υποστηρίζοντας την κοινωνική καινοτομία και τη διάδοσή της σε ολόκληρη την επικράτεια μαζί με ανθεκτικά οικονομικά συστήματα.

Η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία αποτελεί αναπόσπαστο σύμμαχο όχι μόνο στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης, αλλά και στην υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) για το 2030. Το μοντέλο ανθρώπινης και οικονομικής ανάπτυξης που αντιμετωπίζει η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία ενσαρκώνει το πνεύμα αυτής της Ατζέντας. Οι στόχοι που επιδιώκουν οι ΣΒΑ απηχούν τις αξίες της υπευθυνότητας, της

ισότητας και της αλληλεγγύης που χαρακτηρίζουν την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, καθώς και τη σημασία της ευημερίας, της αξιοπρεπούς απασχόλησης και της ενεργού συμμετοχής των ανθρώπων. Επιπλέον, η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία διαδραματίζει ρόλο στον εντοπισμό των ΣΒΑ, στη ριζοβολία σε εδάφη και στην προώθηση των πολυαυτούχων εταιρικών σχέσεων που απαιτούνται για την παροχή καινοτόμων απαντήσεων στις σύνθετες και αυξανόμενες ανάγκες των κοινοτήτων.

Μαζί με τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τη διασφάλιση της παρακολούθησης της ατζέντας για την κοινωνική και την οικονομία της αλληλεγγύης από τα κράτη μέλη, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης πόλης ή μεγάλης πόλης κάθε χρόνο ως ευρωπαϊκής πρωτεύουσας της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας υπογραμμίζει τη σημασία των τοπικών κοινοτήτων και εδαφών.

Μετά από τρεις άλλες πρωτεύουσες της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Οικονομίας, εδώ στην πόλη του Τολέδο — σύμβολο κατανόησης και ειρηνικής συνύπαρξης μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών — **οι υπογράφωντες την παρούσα διακήρυξη δεσμεύονται και προτρέπουν όλα τα κράτη μέλη, καθώς και τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και οργανισμούς** :

1. **1.** Αύξηση της προβολής και της αναγνώρισης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μέσω δημόσιων πολιτικών, σχεδίων και ειδικών δράσεων σε συνεργασία με τους ανθρώπους και τους φορείς που την απαρτίζουν. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να διευκολύνουμε τους νέους και τις δυνητικά ευάλωτες και περιθωριοποιημένες ομάδες να συμμετάσχουν στη συλλογική κοινωνική επιχειρηματικότητα, και να προωθήσουμε την προηγμένη έρευνα και εκπαίδευση στην Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία σε όλα τα επίπεδα, ώστε να προωθηθούν οι αξίες και οι ευκαιρίες της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στις νέες γενιές.

2. **2.** Προώθηση του μοντέλου οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Συγκεκριμένα, τονίζουν τη σημασία των δυνατοτήτων της για διασταυρούμενη ρύπανση με άλλα επιχειρηματικά μοντέλα με τις αξίες της, ώστε να εδραιώσει την κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη και τη χρηστή διακυβέρνηση στον οικονομικό και επιχειρηματικό τομέα.

3. **3.** Στήριξη της δημιουργίας οικοσυστημάτων ευνοϊκών για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, προωθώντας τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων και των φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη δημιουργία νομικών πλαισίων, προγραμμάτων, σχεδίων και στρατηγικών σε συνεργασία με τους ίδιους τους φορείς για να διασφαλιστεί ότι οι κανονιστικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη αυτού του οικοσυστήματος.

4. **4.** Επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την απαραίτητη οικονομική στήριξη για την εδραίωση μιας βιώσιμης και βιώσιμης κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Ειδικότερα, ζητούμε να διατεθούν επαρκής εθνική και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση στους ανθρώπους και τους φορείς

που απαρτίζουν το οικοσύστημα της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ευρωπαϊκών κονδυλίων από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 και των κονδυλίων ανάκτησης που προβλέπονται στο μέσο της ΕΕ επόμενης γενιάς.

5. 5. Να αναγνωρίσει τον κρίσιμο ρόλο της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας αλληλεγγύης ως ζωτικής σημασίας κινητήριας σημασίας για τη διαμόρφωση μιας βιώσιμης, χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιης ανάκαμψης μετά το COVID 19 σε ολόκληρη την Ευρώπη, όπως έχουν ήδη πράξει ορισμένοι διεθνείς οργανισμοί. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν πρωτοβουλίες για τη διατήρηση των τοπικών οικοσυστημάτων της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας μακροπρόθεσμα, καθώς και για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και πρακτικών μεταξύ παραγόντων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και άλλων κοινωνικοοικονομικών παραγόντων.

6. 6. Συμβολή στη διεθνή επέκταση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Ειδικότερα, υποστηρίζοντας τη διεθνοποίηση των φορέων της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σύμφωνα με τα ενδογενή αναπτυξιακά μοντέλα, αυξάνοντας την προβολή τους σε επίσημους πολυμερείς και διμερείς θεσμικούς τομείς και προωθώντας τις ανταλλαγές γνώσεων και εμπειριών μεταξύ παραγόντων αυτού του οικοσυστήματος και από άλλους τομείς και τομείς. Αποτελεί επίσης προτεραιότητα η θέσπιση ψηφίσματος των Ηνωμένων Εθνών για την κοινωνική οικονομία και την οικονομία της αλληλεγγύης, το οποίο θα αναγνωρίζει και θα προωθεί αυτές τις επιχειρήσεις και οντότητες στη συμβολή τους σε βιώσιμες οικονομίες χωρίς αποκλεισμούς και με θετικές επιπτώσεις για τους ανθρώπους και τον πλανήτη.

7. 7. Δημιουργία και διατήρηση μηχανισμών συνεργασίας και διαλόγου υψηλού επιπέδου για τον συντονισμό δράσεων στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, προώθησης της κοινωνικής καινοτομίας και της καινοτόμου δημόσιας πολιτικής. Ειδικότερα, ενθαρρύνουμε τη συνεργασία με την κοινωνική οικονομία και την οικονομία της αλληλεγγύης στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για την κοινωνική οικονομία για την προώθησή του ως πρότυπο για το μέλλον, ένα μοντέλο με τη δυνατότητα δημιουργίας περισσότερων πλουραλικών οικονομιών για βιώσιμες, ισότιμες και δίκαιες κοινωνίες.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Το κείμενο αυτό υπογράφεται από Γιολάντα ΑΖ

Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Οικονομίας της Ισπανίας

[Πλήρης με τον κατάλογο των υπογραφόντων]